

**โครงการเตรียมความพร้อมป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม
พื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ประจำปี พ.ศ.๒๕๖๐**

.....

๑. หลักการและเหตุผล

พื้นที่เขตบางกอกใหญ่มีขนาด ๖.๑๘ ตารางกิโลเมตร สภาพพื้นที่เป็นเกาะมีแม่น้ำลำคลองล้อมรอบ เป็นที่ราบลุ่มมีการทรุดตัวลงทุก ๆ ปี และอยู่ในอิทธิพลการขึ้น-ลงของระดับน้ำทะเล ซึ่งพื้นดินอยู่สูงจากระดับน้ำทะเลปานกลางประมาณเมตรเศษ เมื่อน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับสูงขึ้น เนื่องจากน้ำเหนือไหลผ่านลงมาสู่ทะเลที่ปากอ่าวไทยสมทบกับน้ำทะเลหนุน ทำให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาไหลเข้าท่วมพื้นที่บริเวณริมแม่น้ำ และพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความเดือดร้อนจากเหตุนี้ท่วม โดยสาเหตุของน้ำท่วมเกิดจากหลายปัจจัยได้แก่

- **น้ำฝน** โดยปกติฤดูฝนเริ่มในเดือนพฤษภาคม สิ้นสุดในเดือนตุลาคม มีปริมาณฝนสูงที่สุดระหว่างเดือนสิงหาคมถึงกลางเดือนตุลาคม
- **น้ำเหนือ** น้ำฝนที่ตกลงมาในที่ลุ่มแม่น้ำเจ้าพระยาตอนบน บางส่วนถูกเก็บกักไว้โดยเขื่อนต่าง ๆ ส่วนที่เหลือจะไหลผ่านกรุงเทพมหานครไปสู่อ่าวไทยซึ่งจะส่งผลให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาในช่วงที่ไหลผ่านกรุงเทพมหานครมีระดับสูง ในช่วงเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน รวมถึงพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ ซึ่งมีบางส่วนของที่ติดกับแม่น้ำเจ้าพระยา ได้รับผลกระทบด้วย
- **น้ำทะเลหนุน** เมื่อระดับน้ำทะเลขึ้นและลงโดยธรรมชาติ จะส่งผลกระทบให้น้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาบริเวณกรุงเทพมหานครมีการขึ้น-ลงคล้อยตามกัน โดยมีช่วงน้ำทะเลหนุนสูงสุดในเดือนกันยายนถึงเดือนธันวาคม
- **ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยา** จากสาเหตุน้ำเหนือมีปริมาณสูงและน้ำทะเลหนุนสูงเป็นช่วงเวลาสัมพันธ์กันในเดือนกันยายนถึงเดือนพฤศจิกายน เป็นเหตุให้ระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาสูงกว่าปกติมาก

๒. วัตถุประสงค์

เพื่อป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่ที่มีประชากรอาศัยหนาแน่น และสถานที่สำคัญสำหรับการท่องเที่ยวของประเทศ ซึ่งมีอัตราการสูญเสียทางเศรษฐกิจสูง เพื่อป้องกันบุชนิยสถานของชาติและเพื่อบรรเทาและลดความเสียหายทางเศรษฐกิจ สาธารณูปโภค ทรัพย์สิน และความเดือดร้อนของประชาชน โดยมุ่งลดจุดอ่อนน้ำท่วมในพื้นที่และลดระดับความลึกของน้ำท่วม รวมทั้งลดระยะเวลาของการท่วมขังของน้ำลงจากที่เคยมีในอดีต ให้เหลือน้อยที่สุดตามสภาพพื้นที่บริเวณต่าง ๆ ที่สำคัญ ดังนี้

- **หมู่บ้านอิมอัมพร ซอยพาณิชย์การธนบุรี ๙** สาเหตุเกิดจากพื้นที่บริเวณดังกล่าวมีสภาพต่ำ (เป็นที่ดินเอกชน) หากเกิดฝนตกหนักเป็นเวลานานจะทำให้น้ำท่วมขังบริเวณถนนในซอย ซึ่งสามารถแก้ไขโดยการเดินเครื่องสูบน้ำที่ติดตั้งบริเวณคลองวัดตีตวัด และลำกระโดงหลังวัดตำคาวรรค์ชายส์เพื่อลดระดับน้ำหลังจากฝนหยุดตกประมาณ ๑-๒ ชั่วโมง
- **ชุมชนวัดเครือวัลย์** สาเหตุเกิดจากพื้นที่ชุมชนติดแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับต่ำ ช่วงน้ำหลากและน้ำทะเลหนุนจะมีการรั่วไหลของน้ำตามแนวสันเขื่อนเข้าท่วมพื้นที่ชุมชน
- **ซอยวังเดิม ๑๐** สาเหตุเกิดจากพื้นที่ซอยวังเดิม ๑๐ ติดแม่น้ำเจ้าพระยามีระดับต่ำ ช่วงน้ำเหนือหลากและน้ำทะเลหนุนจะมีการรั่วไหลของน้ำตามแนวสันเขื่อนเข้าท่วมพื้นที่

๓. เป้าหมายการดำเนินการ

- เพื่อลดจุดน้ำท่วมที่เคยท่วมเล็กน้อยให้เป็นจุดที่ไม่มีน้ำท่วม
- เพื่อลดพื้นที่และความลึกของน้ำท่วม
- เพื่อลดระยะเวลา น้ำท่วม
- เพื่อช่วยให้ประชาชนสามารถสัญจรเข้า-ออกพื้นที่ประสบปัญหาได้อย่างสะดวก

๔. วิธีการดำเนินการ

๔.๑ จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เขตบางกอกใหญ่ขึ้น

ภายในสำนักงานเขตเพื่อ

- เป็นศูนย์ฯ ปฏิบัติการยามปกติและฉุกเฉินในการแก้ไขปัญหาน้ำท่วมในพื้นที่เขต

บางกอกใหญ่

- ติดตามสถานการณ์สภาพน้ำท่วมและประเมินผลการปฏิบัติการแก้ไขบรรเทาความ

เดือดร้อนของประชาชน

- ให้เจ้าหน้าที่มีส่วนร่วมในการปฏิบัติงานในแนวทางเดียวกัน และยังเป็นการเพิ่มทักษะใน

การปฏิบัติหน้าที่ปกติต่อไปอีกด้วย

- เป็นการบริหารทรัพยากรทั้งหมดของสำนักงานเขต ให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๒ การเตรียมการก่อนฝนตก

- ระบบคู คลอง ได้แก่การสร้างเขื่อนคันกันน้ำริมคลอง การขุดลอกคูคลอง การเปิด

ทางน้ำไหล

- ระบบท่อระบายน้ำ ได้แก่ การปรับปรุงซ่อมแซมและทำความสะอาดท่อระบายน้ำ

- ระบบประตูประบายน้ำ ได้แก่การปรับปรุงซ่อมแซมประตูประบายน้ำและทำบ่อกั้นน้ำต่าง ๆ

- ระบบการสูบน้ำ ได้แก่ การจัดเตรียมติดตั้งเครื่องสูบน้ำให้พร้อมนำไปติดตั้งบริเวณจุดอ่อน

น้ำท่วม

๔.๓ การปฏิบัติการขณะฝนตก

- ศูนย์ปฏิบัติการฯ ติดตามรายงานสภาพฝนตลอดเวลา โดยประสานกับศูนย์ฯ

สำนักการระบายน้ำ

- หน่วยเคลื่อนที่เร็ว (BEST) รถปฏิบัติการพร้อมเจ้าหน้าที่ตรวจสอบสภาพน้ำท่วมซึ่ง

ตามจุดต่าง ๆ ที่มีปัญหา เพื่อแก้ไขปัญหาน้ำท่วมและรายงานสภาพน้ำท่วมมายังศูนย์ปฏิบัติการ

- เจ้าหน้าที่ออกเก็บขยะหน้าตะแกรงรับน้ำฝนตามถนนและซอย

- หน่วยติดตามผล ออกตรวจสอบสภาพปัญหาน้ำท่วมรายงานและหรือให้ข้อเสนอแนะ

ต่อศูนย์ปฏิบัติการ

- ศูนย์ปฏิบัติการฯ รายงานสภาพฝนและน้ำท่วมต่อผู้บังคับบัญชา

๔.๔ การปฏิบัติการหลังฝนตก

- หน่วยปฏิบัติการต่าง ๆ ยังคงปฏิบัติการจนกระทั่งน้ำท่วมซึ่งระบายออกหมด

- เจ้าหน้าที่ยังคงเก็บขยะหน้าตะแกรงรับน้ำฝนตามถนนและซอย

- ศูนย์ปฏิบัติการฯ ประมวลสภาพน้ำท่วมทั้งหมดและพิจารณาสั่งการแก้ไขเพิ่มเติม
- หน่วยงานติดตามผล รายงานสภาพปัญหา น้ำท่วมและความคิดเห็น
- ศูนย์ปฏิบัติการฯ สรุปปริมาณฝน และรายงานการปฏิบัติการแก้ไขปัญหาน้ำท่วม

ต่อผู้บังคับบัญชา

๔.๕ การเตรียมการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมเนื่องจากน้ำหนุน

- ปิดกั้นท่อระบายน้ำตามจุดต่าง ๆ ที่กำหนดไว้เพื่อป้องกันน้ำไหลย้อนกลับเข้ามา
- ปรับปรุงซ่อมแซมประตูระบายน้ำ ทำนบกั้นน้ำ
- สร้างและเสริมแนวคันกันน้ำ
- จัดทำทางเดินชั่วคราวบริเวณพื้นที่ที่มีปัญหาน้ำท่วม
- การติดตั้งเครื่องสูบน้ำบริเวณจุดอ่อนน้ำท่วม
- การตรวจสอบและแก้ไขสิ่งที่จะเป็นอุปสรรคต่อการปฏิบัติการป้องกันน้ำท่วม เช่นการ

ก่อสร้างเกี่ยวกับทางระบายน้ำ การก่อสร้างเขื่อนต่าง ๆ

๔.๖ การปฏิบัติการบรรเทาภัยขณะน้ำท่วมและฟื้นฟูหลังน้ำลด

๔.๖.๑ การบรรเทาภัยขณะน้ำท่วม

- การอำนวยความสะดวกการจราจรบนถนน โดยจัดเจ้าหน้าที่เทศกิจหรือ อปพร. อำนวยความสะดวกการจราจร จัดหน่วยช่วยเข็นรถ ฉีดน้ำยากันความชื้น

- การจัดหน่วยเก็บขยะพิเศษ
- การแจกจ่ายยารักษาโรค
- สร้างสะพานทางเดินชั่วคราว
- ช่วยเหลือประชาชนในการยกหรือขนของหนีน้ำ

๔.๖.๒ การฟื้นฟูหลังน้ำลด

- ปรับปรุงทางด้านกายภาพในส่วนของ กทม. เช่น จัดซ่อมถนน สะพาน ทางเท้า และอื่น ๆ

ที่ชำรุด เสียหาย

- พัฒนาคูณภาพชีวิตของประชาชน ได้แก่ การเยี่ยมประชาชน ให้คำปรึกษาตรวจรักษา

สุขภาพความเป็นอยู่

๕. ผู้รับผิดชอบโครงการ

ฝ่ายโยธา และฝ่ายต่าง ๆ ของสำนักงานเขตบางกอกใหญ่ ตามคำสั่งจัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมพื้นที่เขตบางกอกใหญ่

๖. งบประมาณ

ใช้งบประมาณจากหมวดค่าตอบแทนใช้สอยและวัสดุ (ค่าตอบแทน) จำนวนเงิน ๑,๐๘๐,๗๒๐.- บาท จากแผนงานการจัดการระบายน้ำและแก้ไขปัญหาน้ำท่วม และจำนวนเงิน ๘๙๔,๔๐๐.-บาท จากแผนงานการโยธา

๗. สถานที่ดำเนินการ

สำนักงานเขตบางกอกใหญ่เป็นศูนย์จัดเตรียมและสั่งการ

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

ตั้งแต่วันที่ ๑ พฤษภาคม - ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

๙. ผลประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

สามารถแก้ไข ควบคุม ระดับน้ำในพื้นที่จุดอ่อนน้ำท่วมได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
อย่างเป็นระบบ และช่วยเหลือด้านการสัญจรเข้า-ออกที่อยู่อาศัยของประชาชนให้ได้รับความสะดวกมากขึ้น

๑๐. ปัญหาและอุปสรรค

- ฝนตกในช่วงเวลากลางคืนทำให้การลดระดับน้ำอาจกระทำไม่ได้เท่าที่ควร
- มีสิ่งกีดขวางทางระบายน้ำ การรुकล้ำคู คลอง มีการก่อสร้างที่เป็นอุปสรรคกีดขวางทางน้ำ
- ระบบสูบน้ำ เครื่องสูบน้ำขัดข้องหรือมีขยะและวัชพืชติดตะแกรงกันขยะ
- เกิดไฟฟ้าดับ หรือกระแสไฟฟ้าที่ใช้กับเครื่องสูบน้ำขัดข้อง
- ในกรณีที่มีระดับน้ำในแม่น้ำเจ้าพระยาสูงเกินกว่าที่คาดการณ์ไว้ทำให้การป้องกันน้ำท่วม

ไม่ได้ผล

- การปฏิบัติการในช่วงฝนตกหนัก ขณะเดียวกับที่มีระดับน้ำทะเลหนุนสูง อาจมีอุปสรรคใน
บางพื้นที่จำเป็นต้องใช้เวลาในการลดระดับน้ำ และจะต้องมีการประสานการปฏิบัติงานอย่างรวดเร็ว

ซึ่งการปฏิบัติการป้องกันและแก้ไขปัญหาน้ำท่วมนี้ จะต้องมีการดำเนินการทุกขั้นตอนอย่าง
มีประสิทธิภาพทั้งด้านอุปกรณ์และสภาพทางระบายน้ำ รวมทั้งจะต้องมีความพร้อมของเจ้าหน้าที่ทุกระดับ ใน
ขั้นปฏิบัติการอีกด้วย จึงอยู่ที่เจ้าหน้าที่ทุกฝ่ายจะต้องปฏิบัติหน้าที่ของตนอย่างเต็มกำลัง ด้วยความรับผิดชอบ
อย่างเต็มที่ รวมทั้งจะต้องได้รับการสนับสนุนจากผู้บริหารในด้านของการประสานความร่วมมือจากส่วนราชการ
อื่น ๆ และวัสดุอุปกรณ์ในกรณีพิเศษเร่งด่วนด้วย

ลงชื่อ.....ผู้เสนอโครงการ

(นายสุพล อมรพิสิทธิกุล)

นักจัดการงานโยธาชำนาญการพิเศษ

หัวหน้าฝ่ายโยธา สำนักงานเขตบางกอกใหญ่

ลงชื่อ.....ผู้อนุมัติโครงการ

(นางสมจิตร ฤทธิสอาด)

ผู้อำนวยการเขตบางกอกใหญ่